

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 23. avgusta 1900.

Štev. 34.

V a b i l o.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

na angeljsko nedeljo dné 2. sept. 1900 ob 3. uri popoldne

s h o d

na vrtu nove hiše gospoda Prosekar-ja v Kotmarivasi.

Na dnevnem redu so: poročila o državnem in deželnem zboru. Dalje govori o političnem položaju ter o narodnih, gospodarskih in šolskih potrebah ljudstva.

Po shodu bude

Slomšekova slavnost

s sledečim vspeedom:

1. Pozdrav. — 2. Petje. — 3. Slavnostni govor. — 4. Petje. — 5. Deklamacija. — 6. Prosta zabava s petjem, šaljivimi predstavami itd.

Sodelovali bodo kotmirski pevci.

V slučaju prav neugodnega vremena se preloži slavnost za 8 dnij, na praznik Male Gospojnice dné 8. septembra.

Slovenci, pridite v prav obilnem številu na važni shod in lepo Slomšekovo slavnost!

Odbor.

Občinski volilni red.

Koroški deželni zbor je v svojem letošnjem zasedanju sklenil, da se volilni red za občine prenaredi v raznih točkah. Cesar je ta zakon potrdil in tako se bo v bodoče volilo po novi postavi, ki se v marsičem razločuje od stare. Prenaredili so se

§§ 1, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31 in 37. V naslednjem podamo slovensko besedilo vse postave, da se morejo volilci ravnati po nji. Sedaj veljavni volilni red se naslanja na postavo z dné 15. marca 1864, deželnega zakonika št. 5., str. 28., in na postavo z dné 5. julija 1900, deželnega zakonika št. 24.

Prvo poglavje.

O volitvi občinskega odbora.

Prvi oddelek: Kdo sme voliti in biti izvoljen?

§ 1. Volilno pravico imajo:

1. Tisti občani (Gemeindeglieder), ki so avstrijski državljani ter od svojega nepremičnega posestva, obrti ali dohodka vsaj eno leto v občini plačujejo neposredni (direktni) davek.

2. Izmed občinskih domačincev (Gemeindeangehörigen*) brez ozira na to, ali plačujejo kaj davka:

a) Duhovniki, ki službujejo v dušnem pastirstvu dotičnega kraja ali v kaki drugi službi.

b) Dvorni, državni, deželni uradniki in uradniki javnih zakladov (fondov), odvetniki in c. kr. notarji.

c) Častniki in vojaške osebe s častniškim naslovom, ki so v stalnem pokoju, ali ki so se odpovedali vojaški službi pa so ohranili vojaški značaj.

d) Službujoče kakor vpokojene vojaške osebe, brez častniškega naslova, službujoči in vpokojeni vojaški uradniki, ako te osebe niso vpisane v imenik kakega vojaškega krdeja.

e) Doktorji vseh fakultet; izprašani ranocelniki in lekarnarji (magistri kirurgije in farmacije), ki so dobili akademično stopinjo ali diplom na avstrijskih visokih šolah, in ranocelniki, ki samostojno izvršujejo svojo službo.

*) Postava z dné 18. oktobra 1868, deželnega zakonika št. 26, str. 53., določa: Občanom (Gemeindemitglieder) se prištevajo:

a) občinski domačinci (Gemeindeangehörigen), to so tiste osebe, ki imajo v občini domovinsko pravico, in

b) občinski družniki (Gemeindengenossen), to so tisti, ki v občini nimajo volilne pravice, ki pa imajo v njenem obsegu ali hišo, ali kako posestvo, ali ki od kake samostojne obrti v občini plačujejo neposreden davek, ali ki v kaki občini stanujejo, ter tam od kakega drugega dohodka plačujejo davek.

Vse druge osebe v občini se imenujejo vnanjci (Auswärtige). — Občina mora imeti zapisnik vseh občanov in vsakemu je dovoljeno, ga pregledati.

Ljudje so skoraj pozabili na njega. Jedva so se ga spomnili, če so naglo potrebovali novo obušalo ali pa je bilo treba kaj starega popraviti.

Tako je živel gospod mojster dolga leta. Lasje so se mu pobelili, hrbet naklonil in blede obraz je bil poln gub. Bil je prepričan, da je storil v življenju vse, kar mu je Bog naložil in je mirno pričakoval smrti.

Vsako leto je romal na razna sveta mesta, dà, enkrat je šel celo v sveto deželo. Ko je bil na svetem grobu v Jeruzalemu pomolil, v reki Jordanu se izkopal in nekaj prsti iz svete dežele prinesel za svoj grob, menil je, da je storil dovolj.

„Danes ali jutri — vse eno! Ne bodem se branil, kedar me Bog pokliče!“ rekel je in se je pobožno pripravil na smrt.

Ali Bog vé, — kaj mu je na enkrat prišlo na misel.

Sedel je enkrat v svoji hišici sam za-se in čital počasi „Življenje svetnikov.“ Čital je dolgo nad knjigo pripognjen. Toda naglo obstane, vzdigne glavo, odloži očali in gleda resnobno pred se.

„Videl sem marsikaj! Milijonov ljudi ni videlo, kar sem jaz videl in bil sem, kjer drugi niso bili, ali kaj mi pomaga vse to? Kristusa nisem videl!“

Globoko vzdihne, s težko roko pogladi si obraz in hoče misliti na kaj drugega. Ali ne more! Zmirom in zmirom vrača se mu v dušo otožna misel: Nisem videl Kristusa!

„Videli so ga drugi, a jaz ne!“ vzdihoval je nad veliko knjigo.

Ta misel se mu je zdela pregrešna, a ni se je mogel iznebiti. Zastonj se je vojskoval zoper njo, zastonj je molil.

f) Tehniki, poljedelci in gozdarji, ki so dobili diplom na tuzemski visoki šoli, in z enako omejitvijo gledé državnih skušenj tudi uradno potrjeni zasebni tehniki in uradno potrjeni rudniški inženirji (Bergbauingenieure).

g) Živinozdravniki z diplomom, ako so diplomu dobili na tuzemskem (avstrijskem) zavodu.

h) Stalno (definitivno) nastavljeni učitelji javnih ljudskih šol v občini in ravnatelji, profesorji in učitelji višjih šol v občini.

3. Častni občani.

Poleg posameznih občanov, ki smejo voliti, imajo volilno pravico tudi tuzemske (avstrijske) korporacije, ustanove, društva in zavodi, če izpolnjujejo pogoje pod št. 1. (t. j. če plačujejo davke.)

§ 2. Službujoči častniki in vojaške osebe s častniškim naslovom, ako ne spadajo k občanom, omenjenim v § 16. občinskega reda, dalje prosti vojaki, izvemši one rezerviste, ki niso poklicani k vojaški službi, ne smejo voliti.

§ 3. Kazenska postava bo določila, ali in za koliko časa kdo s kaznijo zgubi aktivno in pasivno volilno pravico.

Dotlej so od volilne pravice izključeni:

a) Osebe, ki so obsojene radi kakega hudodelstva (Verbrechen).

b) Osebe, ki so zavezane radi kakega hudodelstva v preiskavi, dokler traja preiskava.

c) Osebe, ki so obsojene radi prestopkov tatvne, goljufije, izneverjenja, ali udeležbe pri tatvini (§§ 460, 461, 464 kazenskega zakona.)

§ 4. Volilna pravica se mora navadno izvrševati osebno.

Od tega obstoje sledeče izjeme:

1. Nesvojepravne (nichteigenberechtigte) osebe volijo po svojih zastopnikih, svojepravne ženske po svojih možih ali kakem pooblaščenca.

2. Službujoči častniki in vojaške osebe s častniškim naslovom, ki spadajo k občanom, omenjenim v § 17. občinskega reda, smejo voliti samo po pooblaščencah.

3. Osebe, ki so vsled občinskih ali drugih javnih opravkov odsotni od občine, smejo za volitev imenovati pooblaščenca. — Istotako smejo:

4. posestniki v občini ležečih posestev ali obrtniškega podjetja, ki se izvršuje v občini, imenovati za-se pooblaščenca, ako stanujejo v drugi občini.

„Videli so Kristusa drugi, zakaj bi ga jaz ne mogel videti?“

In potem si je mislil: „Celo svoje življenje sem pošteno služil Bogu, vse svete kraje daleč okrog sem obiskal, na božjem grobu v Jeruzalemu sem klečal in na kolenih sem se plazil na goro Kalvarijo! Vse svoje grehe sem objokal in nisem si ničesar grešnega svest: ali Kristusa nisem videl! — Moj Odrešenik, ali morebiti nisem vreden?“

Glava gospoda mojstra se je nagnila globlje, gube na čelu so postale večje, očesa so bila vedno kakor v solzah in srce je bilo otožno. Vsak dan je molil, celo sveto mašo je plačal „za odvritev pregrešnih mislij“ — toda vse vkup nič ni pomagalo.

„Nisem videl Kristusa“, je vzdihoval po dné in stokal po noči. In samo eno hrepenenje je imel, eno željo — videti Kristusa! Oh! Ko bi se mu pokazal sam Kristus, ako bi obiskal njegovo preprosto stanovanje in jedel pri njegovi mizi: potem bi se z veseljem položil v grob! Kakšno veselje in kakšna slava! Ljudje bi za njim s spoštovanjem gledali in bojazljivo si šepetali: „Glejte, ta je videl Kristusa!“

Gospod mojster za nič drugega ni prosil, samo za to edino milost — videti Kristusa. V svoji sobici je cele noči klečal na kolenih in se jokal in klical:

„Moj Bog — Kriste! Vém, da nisem vreden, ali videli so Te drugi, slabši nego jaz, in Ti si celo jedel z njimi: usmili se me in daj mi to milost, da Te vidim z le-temi umrjočimi očmi!“

Minila je vigred, minilo je leto in jesen in približala se je zima. In stari gospod mojster je bil nesrečen.

PODLISTEK.

Hotel je videti Kristusa.

(Spisal Fr. Valoušek. Poslovenil Fr. Štingl.)

V mali hišici na koncu mesta je živel star človek. Bil je vdovec in ni imel otrok. Ni bil bogat, a imel je vendar toliko, da je mogel mirno živeti.

V mladosti se je naučil čevljarkega rokodelstva, bil je pomočnik in pozneje tudi mojster. Godilo se mu je dobro, kupil si je hišico z majhnim vrtom in oženil se je. Ali otrok ni imel in žena mu je umrla.

Delal je z nekoliko pomočniki in ljudje so radi hodili v obušalo, ki ga je bil gospod mojster napravil. Ko mu je žena umrla, odpustil je pomočnike in delal je samo za kratek čas. Ni bilo mu tega treba, toda gospod mojster ni rad pohajkaval. Zató je tudi obdeloval svoj vrt, da je bilo kaj. Bilo je v njem vse polno rož in sadja. Bogastva ni kopičil.

„Čemu bi mi bilo, rekel je večkrat. Sam sem in dedičev nimam. Do smrti mi zadostuje to, kar imam in kar zaslužim — in po smrti? — Majhen kotiček na pokopališču se najde tudi za me!“

In bil je zadovoljen. — Ni imel prijateljev niti sovražnikov in zavolj tega ne jeze ne sitnosti. Ni se mešal v tuje zadeve in ljudje so ga pustili pri miru. Sam je živel v svoji hišici in v svojem vrtu. Njegova hišica je bila vedno zaprta, pa ne zavolj tega, ker se je bal tatov, ampak ker je ljubil mir.

§ 5. Državo, deželo in javne zaklade zastopa kot zemljiške in hišne posestniki ali kot lastnike obrtnega podjetja oseba, imenovana od dotičnih upravnih organov.

§ 6. Korporacije, društva in družbe izvršujejo volilno pravico po tistih osebah, katere jih po obstoječih postavnih ali družbenih določbah zastopajo na zunaj, ali po pooblaščenca.

§ 7. Soposestniki posestva, ki morajo plačevati davke, imajo samo en glas. Ako sta soposestnika v zakonu živeči mož in žena, voli mož. Drugače morajo soposestniki imenovati koga iz svoje srede ali koga tretjega za pooblaščenca.

§ 8. Svojepravni avstrijski državljani, ki niso izključeni po razlogih, navedenih v § 3. pod a), b) ter c), in kateri smejo, ako jim pristojna volilna pravica, voliti sami, morejo kot pooblaščenec ali zastopniki volilno pravico drugega izvrševati v njegovem imenu. Pooblaščenec sme zastopati samo enega volilca in mora imeti postavno napravljeno pooblastilo.

§ 9. Voliti se smejo kot odborniki ali namestniki samo tisti moški občani, kateri imajo volilno pravico, ki so dopolnili 24. leto in ki uživajo vse državljske pravice.

§ 10. Izvoliti se ne smejo:

1. Vojaške osebe v aktivni službi.

2. Osebe, ki so v preskrbi ubožcev, posli ali ki kot dninarji, pomočniki itd. nimajo samostojnega posla.

§ 11. Izvoliti se razen v § 3. pod a) b) in c) imenovanih tudi ne smejo:

a) osebe, ki so vsled kakega iz dobičkarije ali zoper javno pravnost storjenega pregreška,

b) vsled iz dobičkarije ali kakega v § 501, 504, 511, 512, 515 in 516 kazenskega zakona zaznanega prestopka zoper javno pravnost obsojene.

c) Osebe, ki so prišle v konkurz ali krido, dokler trajajo obravnave, in po končani obravnavi, če je dotični obsojen po § 486. kazenskega zakona.

d) Osebe, ki so vsled disciplinarnega pregreška, storjenega iz dobičkarije, odstavljene od javne službe.

(Dalje sledi.)

Dopisi.

Iz Celovca. (Čebelarstva razstava.) Od dné 12. do 19. avgusta je bila v Celovcu čebelarstva razstava, združena s 45. potovalnim shodom združenih avstrijskih in nemških čebelarjev. Razstava je bila jako zanimiva in za čebelarje zelo poučna. Največ razstavljalcev je bilo s Koroškega. Prišel je na razstavo tudi 90letni starček, katoliški župnik dr. Dzierzon iz Šlezije, ki si je za razvitek čebelarstva pridobil največjih zaslug in ki se odlikuje po mnogih znamenitih iznajdbah v tej stroki. — Razstava se je otvorila v nedeljo dné 12. avg. opoldne na prostorih mestnega streljišča. Prvi je govoril župan Neuner, ki je govoril o postanku razstave in pozdravljal došle goste. Deželni glavar grof Goëss je došlece pozdravil imenom dežele in otvoril razstavo, katero je kar prvi dan obiskalo blizu 1000 oseb. V ponedeljek in torek je dotični odbor, obstoječ iz 32 gospodov, razdeljeval darila.

„O Kriste! Pridi in pokaži se mi!“ je klical in se jok.

In Bog se ga je usmili.

„Bodeš me videl — in sicer na sveti večer po noči!“ slišal je gospod mojster neznani glas, ko je bil poprej celo noč molil. — Neizmerno veselje je napolnilo njegovo dušo in popolnoma je omladel.

„Kristusa bodem videl!“ radoval se je in veselil. Ali takoj se je vstrašil:

„Kako naj ga sprejemem v svoji priprosti sobici in kako naj ga pogostim?“

Ta skrb ga je vznemirjala. A kmalu se je potolžil. — — — Do božiča ni bilo več dolgo. Bilo je treba torej hiteti. V mali hišici na koncu mesta je nastalo gibanje in speh. Gospod mojster je letal brez prestanka, smejal se je kakor otrok in vse je obrnil narobe.

„Menda se mu je zmešalo!“ mislili so ljudje in sklepali roke. A gospod mojster ni maral za nje. Letal je po mestu, klical delavce, ukazoval, spodbujal na delo in ni mu bilo žal niti denarja niti truda.

„Kristusa bom videl! Videl bodem Kristusa!“ veselil se je in štel dni in ure do svetega večera.

(Konec prihodnjich.)

Smešničar.

* Navihanec. Stotnik vojaku: „Poglejte, koliko kazni imate že tu na listu napisanih, vsa stran je že polna. Res ne vem, kaj bi storil?“ — Vojak: „Obrnite, gospod aptman.“

Razstava spada v šest skupin. V I. so žive čebele in sicer okrog 160 panjev. Razstavljalcev 60. Največ jih je s Koroškega. Med razstavljalci najdemo imena: M. Černut, cerkovnik na Vrtih; M. Stiessen, nadučitelj tam; A. Žumer iz Javornika; M. Ambrožič iz Mojstrane; V. Hild iz Šmohora; S. Šlug p. g. Jure iz Žrelca; J. Kramer p. d. Erjavc iz Žrelca; V. Božič iz Loč; K. Gičtaler, nadučitelj na Brdu; J. Stak na Brdu; Fr. Eller, nadučitelj na Zili; J. Perkonik v Trdnjivasi; M. Prosekar v Kotmarivasi; J. Treiber, učitelj na Dvoru; M. Ulbing na Brnci. Ta oddelek je bil posebno zanimiv. — V II. skupini so bili panji v razni velikosti in jako različno izdelani. Razstavljalcev je v tej skupini bilo 26 s 60 predmeti. — V III. skupini je bilo razno orodje in priprave za čebelarja. Razstavljalcev je tu bilo 27. — V IV. skupini je bila razstavljena strd in vosek. Razstavljalcev je v tej skupini 75, kateri so svoje pridelke tudi prodajali. Zlasti strdi v najrazličnejših posodah in na razne načine izdelane, je bilo precej razstavljenih. — V V. skupini so bili umetni pridelki iz strdi in voska: vina in žganje iz strdi, sveče itd. Razstavljalcev je bilo 27. — V VI. skupini konečno so bila razna učila in slovstvo.

V nedeljo zvečer je bil pri „Zvonu“ vsprejemni večer došlih gostov. Svirala je godba in zabava je bila zelo živahna. — V torek zjutraj se je pričel shod v deželni hiši z mnogimi razpravami. Tu je pozdravil čebelarje deželni predsednik, deželni glavar, mestni župan, in načelnik kmetijske družbe Čare. Nato so sledila predavanja. Prvi je predaval župnik dr. Dzierzon o razvitku čebelarstva. Predavanja so se v sredo dné 15. avgusta nadaljevala. Prihodnja razstava bode l. 1901. v Breslavi. O posameznostih razstave in predavanj morda še poročamo. — Že zadnjič smo omenili, da je mesto razobesilo došlim gostom na čast razstave. Tudi z nekaterih gostiln so vihrala bandera. Na rotovžu gospodujoča gospoda je razobesila sevda svoje frankfurtarice, kakor smo navajeni od prejšnjih priložnosti. A s samimi frankfurtaricami niso več zadovoljni. Razobesili so na več krajih tudi zastave nemške države (črno-belo-rudeče)! Ne morejo reči, da so te morali razobesiti iz Nemčije došlim gostom na čast, ker gostje so prihajali tudi iz drugih dežel, njih pa se ni pozdravilo na ta način! To nam zopet kaže, kakšen duh in „takt“ vlada med gospodo, vladajočo sedaj v Celovcu.

Izpod Krnosa. Cesarjeva sedemdesetletnica se je pri nas prav slovesno obhajala. Že na predvečer se je razobesila na šolskem poslopju avstrijska, črno-žolta zastava. Pri sv. maši, katero je daroval mil. g. prošt Anton Trobeš, grmeli so topovi, katere smo dobili pred nekaj leti iz trdnjave Olomuca, ter oznanjevali daleč okoli, da tudi Podkrnosom bijejo hvaležna srca za dobrotljivega, očetovsko milo vladajočega cesarja našega, katerega nam naj Bog ohrani še mnogo let! — 13. t. m. proti večeru se je pripeljalo k nam v 15. kočijah pod vodstvom mestnega župana Neuner-ja nad 60 obiskovalcev čebelarstva razstave v Celovcu. Bili so večinoma inozemci (Bavarci, Saksi, Prusi), gospodje vseh stanov. Ogledali so si čarobno našo „Peravo“ in sploh divno tukajšnjo okolico, o katere krasoti so se prav laskavo izražali.

Iz Št. Ruperta pri Velikovcu. (Izvanredna rodovitnost.) V nekem tukajšnjih vrtov nahaja se sadno drevesce (poznojesenska hruška), ki je bilo v jeseni l. 1897. kot petletni cepljenec vsajeno. Lani je obrodilo ovo drevesce osem velikih hrušk, letos je v spomladi krasno cvetelo in nosi zdaj 24 velikih hrušk. Vrh temu je pognalo še nad poldrugi čevl dolge nove vejice. Kar je pa posebno imenitno, je to, da je to izvanredno drevesce pred šestimi tedni na vrhu letos v drugič cvetje nastavilo na treh vejah in dvoje cvetje je nastavilo tudi sad, vsako po eno hruško, koji od dné do dné debelejši prihajati, tako da nosi to drevesce zdaj 26 hrušk.

Iz Guštanja. (Občinska volitev.) Dne 1. avgusta smo imeli tukaj občinske volitve. Izvoljeni so sevé sami nasprotniki, ker imajo v trgu svojo oblast. Evo imena novoizvoljenih odbornikov: V. Aichholzer, korespondent; E. Arizzi, prokurist; P. Bierlein, knjigovodja; J. Bix, uradnik; A. Goriup, trgovec; dr. J. Höhn, zdravnik; J. Husar, klobučar; J. Kleinlechner, gostilničar; A. Marišler vodja; R. Müller, uradnik; J. Prielassnigg, nadučitelj; M. Čas, uradnik. Kot namestniki so izvoljeni: V. Brundula, Fr. Jop, P. Količ, M. Mihelič, L. Žmavcar, P. Čare. — Ves občinski odbor imajo torej v rokah fužinski uradniki. Kaj pa pravijo h temu guštanski „purgarji“? Ali med njimi ni več mož, ki bi bili sposobni, sedeti na občinskih stolcih? Morajo ta posel oskrbovati tuji uradniki?

Iz Borovelj. (Odlikovani puškarji.) Na svetovni razstavi v Parizu so dobili zlato kolajno za razstavljene puške sledeči gg. puškarji: Anton Antonič, Marko Ogriz, Pet. Bernik in Mat. Brulih. To je častno odlikovanje za našo puškarijo.

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Enkrat nekaj vselega.) Dobili smo vozno pošto! Vodstvo c. kr. pošte v Gradcu je naznanilo tukajšnjemu županskemu uradu, da dovoli vozno pošto med Rožekom in Bistrico v Rožu in da bode takoj, kakor se vredijo še nekatera prašanja, razpisana omenjena vozna pošta. Čas je, skrajni čas, da se to zgodi, ker težkoče in sitnosti pri odpošiljanju posebno pa še pri prejetanju poštne pošiljatev so res take, da jih ni mogoče več mirno prenašati. Poštni sel ne more vsega prinesiti, poštar pa tudi ni dolžan, vsak zabojček pripeljati ali odpeljati na svoje stroške. Tako so morale reči čakati po več dni, dokler niso prišle na svoje mesto. — Iskreno zahvalo izrekamo vladnemu svetovalcu in okrajnemu glavarju v Beljaku, g. J. Schuster-ju, da se je tako odločno potegnil za nas. Brez njegove dobrohotne podpore bi prošnja bržkone nič ne izdala.

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Zopet nekaj čudnega.) V petek dné 10. t. m. so se četiri gosposdije peljali na kolesih proti Št. Jakobu. Slovenski napis na naši šoli jih je tako zbesnil, da so na glas začeli divjati: „Diese verfluchten windischen Hunde!“ (ti prekleti slovenski psi!). Živa duša tem ljudem ni storila nič žalega — in vendar taka besnost! Od kod to? Pa kaj bi se popraševali: Herrenvolk je Herrenvolk; zato pa se zna obnašati tako, kakor bi se ne obnašal najbolj zdivjani divjak. Le tako naprej! Tembolj ko nas bodete zaničevali vi, tembolj se bomo učili spoštovati samega sebe!

Iz Otoka. (Cerkven shod.) Na Veliko Gosposojnico je bil v naši častiljivi romarski cerkvi običajni cerkveni shod. Vreme je bilo bolj hladno, nebo oblačno, a deževalo ni. Ljudstva se je zbralo zelo veliko od raznih strani. Večja cerkev se še vedno popravlja, in se zato tudi božja služba druge dni obhaja le v manjši cerkvi. Ta dan pa je bila tudi velika cerkev premajhna za tolike množice ljudstva. Po popravi bo se cerkev kazala v novi krasoti. Največ zasluge za to gré našemu vč. g. župniku Peterman-u, ki se neumorno trudi za lepoto hiše božje.

Iz Vrbe. (Cesarjev god.) Kakor običajno se je cesarjev god tukaj obhajal prav slovesno in sicer letos tembolj, ko svitli naš vladar praznuje sedemdesetletnico svojega rojstva. V petek je pretil dež, a veter je sive oblake razgnal in postal je prav prijeten večer. Čim se je zmračilo, razsvetlile so se hiše in zlasti letovišča tujcev ob jezerskem obrežju. Razsvetljava je bila bogata, jako okusna in krasna. Najlepše pa je bila nedvomno razsvetljena vila našega rojaka gosp. Moraka. Požarna bramba je napravila bakljado skozi vas in okrog jezera. Pred cesarjevo soho na trgu, ki je bila istotako bogato razsvetljena, so se vstavili, godba je zaigrala cesarsko pesem in umetni ogenj je razsvetljeval vse pozorišče. Brambovc so nato korakali do gostilne „Pundschu“ in se tam vkrcali na ladije. Godba je svirala in ladjice, bogato okinčane z lampijoni v najraznovrstnejših barvah, so švigale na jezeru sem ter tja. Na posebni ladiji so zažigali umetni ogenj. Neštivilne rakete so švigale na kvišku in razsvetljevale nočno tmino. Bil je res čaroben pogled na neštivilne lučice, ki so se zrcalile v jezerskih valovih, na bogato okrašene in razsvetljene vile ob jezerskem obrežju. Zvečer je godba svirala pri Mösslacherju. Vse se je veselilo krasne te proslave cesarjeve sedemdesetletnice. — V soboto 18. avgusta je bila v tukajšnji cerkvi slovesna sv. maša. Udeležba je bila bolj pičla. Značilno je, da obč. odbor ni bil zastopan. Torej niti ta dan gospoda ne mara več stopiti v cerkev! — V soboto popoldne je bil „cvetlični korso“, katerega je pa dež precej oviral. Ko je nehal, vozilo je mnogo ladij, s cvetlicami lepo okinčanih, po jezeru. Zvečer je bil ples pri Valisu.

Iz Beljaka. (Proslava cesarjeve 70letnice.) Dostikrat se sliši in bere po časnikih, da veje v Beljaku precej protiaustrijska sapa. Toda na predvečer cesarskega rojstnega dné pokazalo se je beljaško mesto tujcem, katerih zdaj tukaj zaradi kopališča kar mrgli, čisto v drugi luči. Mesto Beljak ne samo ni zaostalo za drugimi mestni, ki so slavili rojstni dan ljubljene vladarja, temveč skoraj bi si upal trditi, da je Beljak v tem oziru vsa druga mesta in trge na Koroškem prekosil. Na poziv župana bilo je celo mesto skoraj brez izjeme tako krasno razsvetljeno in z zastavami okrašeno, da so starejši meščani izjavili, da še v Beljaku kaj takega niso videli. Na velikem dravskem mostu se je kar trlo ljudi, ki so gledali v lučih plavajoče mesto, v zrak frfetajoče rakete in pa umetni ogenj, ki se je žgal na dravskem bregu. Okna večjih hiš so bila lepo okinčana, posebno lepa pa je bila skupina v oknu vrtnarja „Tafferner-ja“, predstavljajočo doprsno podobo cesarja, na katerih straneh sta držala v kljunčkih bela goloba oljkine vejice. Zares, to je bila prava podoba cesarja mučenika na prestolu. Pohvalno se mora še omeniti, da so bile mnogobrojne zastave skoro vseskozi ali cesarske ali pa Koroške; le tu pa tam skrivala se je kaka majhna frankfurtarica med drugimi, kakor bi jo

bilo danes nekoliko sram. Drugi dan pa je bila slovesna zahvalna služba božja v mestni farni cerkvi, katere so se udeležili večinoma vsi cesarski uradniki, mestni zastop in lepo število meščanov. Veteransko društvo doslužnih vojakov prikoralo je z zastavo in godbo v cerkev.

Iz sv. Višarij. (Romarji.) V sredo dné 8. t. m. je prišla iz Bovca kakih 300 romarjev broječa procesija pod vodstvom ondotnega g. kaplana Valentina Zega. Imeli smo priliko občudovati zares krasno slovensko petje, s katerim so se odlikovali pobožni Bovčani. Tudi iz Ljubljane je prišlo isto popoldne kakih trideset večinoma gospej in gospodičin opraviti svojo pobožnost. Vreme je bilo ugodno, razgled čist, a zjutraj precej hladno. V četrtek je tu maševalo enajst duhovnikov. Ta dan je prišla gori tudi procesija Eibiswaldovcev, broječa kakih 70 romarjev. Ti romarji so slovenskega pokolenja, a so ponemčeni. Slovenski značaj se jim kaže na obrazu. Ta procesija se odlikuje od drugih po tem, da prinese vsako leto kak dragocen dar Materi Božji. Letos so prinesli lep zelen mašni plašč v vrednosti kakih 70 gld. — V petek, dné 10. t. m., popoldne, se je pripravljalo za dež. Zvečer pa je začelo deževati. Med tem pa je grmel, je bliskalo in treskalo celo noč. Zjutraj o pol sedmi uri pa je začelo snežiti kakor v najhujšji zimi. Ko se je nekoliko zjasnilo, se je videlo, da je bil Lovec (2079 m.) ves v snegu in tudi višarski hrib je bil v beli obleki.

Iz Ukeu. Malokedaj kaj pišemo od tu v „Mir“, pa še tedaj nimamo kaj prida poročati. Veliko let je bila pri nas ta lepa navada, da so nam občinski slugi tako po hišah, kakor pod lipo oznanjali oglase in naznanila v našem domačem slovenskem jeziku, ker je naša vas čisto slovenska. Sedaj pa imamo novega slugo in ta nas je osrečil s tem, da nam je 19. t. m. začel naenkrat pod lipo nemško oznanjevati. Ljudje so se popraševali, kaj da je kaj povedal, a so zmajevali z glavami in vsakdo je tožil, da ni nič zastopil, ker je le po nemško čenčal. Čemu to? Ali so Ukve nemške in ali se bomo morali Ukljani-Slovenci nemški učiti zaradi občinskega sluga, ki je rojen Slovenec in je našega jezika zmožen? Vendar ne bomo trdili, da je on kriv na tem, ker poznamo naše razmere in nekatere naše nemškutarske prenapetosti le predobro. Zahtevamo pa odločno, da se nam naših starih pravic ne krade in se z nami tudi v bodoče občuje v našem materinem slovenskem jeziku.

Iz Ljubljane. (Gospodinjstva šola) c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani pod vodstvom čč. sester redovnic prične nov tečaj 1. oktobra t. l. Pouk, ki je slovenski, traja eno leto. Gojenke stanujejo v zavodu ter je njih število omejeno na 12. Pouk zavzema vse stroke gospodinjstva: kuhanje, šivanje, pranje, likanje, dela v hlevu in na vrtu, mlekarstvo itd., vrhu tega pa tiste šolske predmete, ki so potrebni za popolno izobrazbo gospodinj na kmetih. V šolo se sprejemajo vsaj 16 let stara dekleta, ki plačujejo po 11 gld. na mesec za hrano, stanovanje in vse drugo potrebno. Podrobni pogoji se izvedo pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, kateri je tudi prošnje za sprejem v šolo poslati do 15. sept.

Novičar.

Na Koroškem.

(Nov občinski volilni red.) Kakor je znano, je naš deželni zbor deloma preduradil volilni red za občine. Da vstrežemo svojim čitateljem, bomo objavili ves volilni red, ter smo s prevodom danes pričeli. Glavna določba nove postave je ta, da je volitev odslej **tajna**. Vsak volilec mora načelniku volilne komisije izročiti dve glasovnici. Na prvi glasovnici morajo biti zapisana imena odborikov, na drugi imena namestnikov. Glasovnice se ne podpisujejo. Rabiti se smejo samo glasovnice, izdane od občinskega urada; druge so neveljavne. Od dné razpisa volitve v občinskem uradu se morajo glasovnice dati volilecem na razpolago in sicer, ako to zahtevajo, tudi v več izvodih (eksemplarih). Na dan volitve morajo biti glasovnice v volilni sobi na razpolago. Predsednik mora liste neodprte polagati v skrinjico. — Volitev je javna. — Rojake prosimo, da se z novim načinom volitev dobro seznajajo.

(Stoletnica na Velikem Zvonarju.) Letos mine 100 let, odkar je celovski kardinal Salm kot prvi splazil na Velikega Zvonarja. Celovška podružnica nemškega planinskega društva obhaja ta dan slovesno od 19. do 22. avgusta s skupnim izletom na omenjeno najvišjo goro na Koroškem. Ob tej priliki bodo tudi slovesno zasadili prvo lopato za zidanje nove ceste od sv. Krvi do planinske hiše pod Zvonarjem.

(Nemški „schulverein“) je dal za šoli v Karnskem Gradu in Žrelcu po 2000 kron podpore. Tako sta šoli kupljeni za „nemštvo“. Dné 12. t. m. je imela podružnica za Št. Peter v Žrelcu

svoj shod, pri katerem je imel glavno besedo učitelj Kilzer. V odboru pa nosi zvonec učitelj Merlin, pomaga mu učitelj Kofler.

(Mlekarna v Podklostru) je pričela delovati v četrtek dné 16. avgusta. Lepemu podjetju želimo kar največ uspeha!

(„Südmarkovci“) so imeli dné 5. t. m. v Železni Kapli poleg zadnjič opisane ljudske veselice z opicami itd. tudi shod spodnjekoroških podružnic. Oskrbnik R. Prugger je tožil, da je Železna Kapla najbolj „bedroht“ kraj na Spodnjem Koroškem. No, kdo pa „žuga“ temu trgu? Ali se približujejo Turki? Ali ne izzivajo tržani, ali vsaj neka kopica izmed njih, Slovence na najgrši način s svojimi shodi in veselici?! — Izvedeli smo na tem shodu tudi, da hoče „Südmark“ ustanoviti v Velikovecu ljudsko knjižnico s 1200 zvezki. Ta bo Velikovčane rešila!

(Osebnosti novice.) Prestavljeni so gg. učitelji: L. Luib iz Kokove v Št. Vid; J. Maloth iz Einöde v Kokovo; F. Mick iz Kokove v Himmelberg; A. Meyer iz Vrbe v Hüttenberg. Za podučitelja v Vrbi je nastavljen g. Fl. Velikogna.

(Duhovske zadeve.) Vč. gosp. Henrik Angerer, dekan v Št. Lenartu v labudski dolini je imenovan za mestnega župnika pri glavni farni cerkvi sv. Ilja v Celovcu. Č. g. Al. Umlauf, kaplan v Št. Lenartu v labudski dolini je imenovan za župnika v Theissenegu.

(Cesarjeva sedemdesetletnica) se je obhajala po vsej državi kar najbolj slovesno. Posebno slavno je ta dan obhajal cesarski Dunaj, ki je bil na predvečer razsvetljen tako krasno, kakor še nikdar poprej. — V Celovcu je mestni zbor ukazal razobesiti zastave. Odlikovali so se zopet z „frankfurtaricami“ in Celovčani so tudi ob tej priliki pokazali, kakšnega duha da so. V petek zvečer je bila bakljada, pa prav — klaverna. Bakle so nosili brambovci iz mesta in okolice, pevski društva so zapela pred hišo deželnega predsednika par pesmij. Splošne razsvetljave v Celovcu ni bilo. Samo par hiš je bilo razsvetljenih. — Na rojstni dan, 18. avg., so se darovale slovesne službe božje. Dal Bog, da se izpolne molitve, ki so ta dan kipele iz src vernikov za ljubljene cesarja!

(Na slovenski katoliški shod!) Prihodnji mesec že se vrši v Ljubljani 11. slovenski katoliški shod. Kakor je prvi shod l. 1892. obrodil za naš narod mnogo dobrega sadu, gotovo tudi drugi shod ne bo ostal brez dobrega, trajnega uspeha! Zato bodi naše geslo: Na drugi katoliški shod v Ljubljano! Nadejamo se, da bo udeležba tudi koroških Slovencev na tem shodu prav častna. Kdor svoje udeležbe še ni naznanil, naj to stori čim prej. Priprave za shod dobro napredujejo in bo drugi slovenski katoliški shod gotovo časten pojav verskega in narodnega mišljenja celokupnega slovenskega naroda! Na svidenje one dni v beli Ljubljani!

(Droblj.) Od 2. do 4. sept. t. l. bode v Beljaku shod splošnega društva avstrijskih lekarnarjev. — Pri Milštatu se je v tamošnjem jezeru vtopila služkinja E. Sailer. — Dné 5. avgusta so pogorela p. d. Sevniku na Holmu blizu Trušenj gospodarska poslopja. Škode ima 4000 kron. — Velik požar je bil dné 13. avg. v Zgornjih Alah pri Saksenburgu. Pogorelo je 7 poslopij. Škode je okrog 24.000 kron.

Po drugih slovenskih deželah.

(Razmere v Celju) so take, da Slovenci ne smejo nič, Nemci pa vse. To se je zopet pokazalo 15. avgusta. Slovenske slavnosti ta dan ni bilo, ker je bila prepovedana, a to županu ni zadostalo. Izdal je oklic, s katerim so za dan 15. avgusta prepovedani vsi narodni in društveni znaki. A to je veljalo le Slovincem, ker Nemci so ves dan nalašč hodili „okrašeni“ s plavicami in pruskimi trakovi. Nemcem se ni zgodilo nič. Tako se deli pri nas — enakopravnost!

(God sv. Cirila in Metoda vendar stalen!) Ljubljansko škofijstvo je doseglo pri apostoljskem sedežu v Rimu, da se je god sv. Cirila in Metoda povišal do praznika višje vrste ter se bode v prihodnje ta god obhajal cerkveno in za ljudstvo vedno na dan 5. julija. Kako bode po drugih škofijah?!

(Drobne novice.) „Slomšekovo ljudsko knjižnico“ bodo ustanovili na Ponikvi. — Nižja slovenska gimnazija v Ljubljani se s prihodnjim letom razširi v višjo. — Slovenska zavarovalnica proti požarnim škodam v Ljubljani je pričela svoje delovanje. Čujemo, da se že zavarovanci oglašajo iz raznih strani slovenske zemlje. Prav takó! Svoji k svojim!

Križem sveta.

(Ministerski predsednik Körber) je zopet šel k cesarju v Išel. Gotovo je, da sta se s cesarjem pomenila, ali bode po končanih slavnostih cesarjeve 70letnice sklican državni zbor ali ne. Govori se, da bode Körber poskusil spraviti državni zbor do „mirnega“ delovanja. Kako si Nemci mi-

slijo to mirno delovanje, kažejo zadnja imenovanja v Celju in v Gradcu.

(Velika nesreča na železnici) se je zgodila 12. t. m. ne daleč od Rima. Ker je vsled pokopa kralja Umberta bilo mnogo ljudij iz dežele v Rimu, priredilo je železnično vodstvo za odhajajoče posebne vlake, ki so s presledkom desetih minut zvečer odšli iz Rima. Proti Ankoni so bili naravnani trije vlaki. Toda ne daleč od Rima se prvemu vlaku pokvari zaverna naprava, in moral je vstaviti, da oskrbi popravo. V tem pridrži drugi vlak in z vso silo udari v prvega. Da tretji vlak ni trčil v drugega, hiteli so mu nekateri potniki nasproti ter s krikom opozorili strojevodjo na pretečo nesrečo. V nesreči je bilo 16 ljudij ubitih, okoli 100 ranjenih, 4 vozovi so popolnoma razrušeni, 2 močno poškodovana. V prvem vlaku se je peljal tudi ruski veliki knez Peter, ki je oženjen s črnogorsko kneginjo Milico, sestro italijanske kraljice. Zgodilo se velikemu knezu in njegovi soprogi ni nič. Italijanski kralj in kraljica sta se v vozu pripeljala na kraj nesreče ter tolažila ponesrečence.

(Nekaj zanimivih števil.) Izmed vseh jedil potrebuje Evropa največ krompirja. Na Irskem tekom enega leta sné ena oseba 1467 funtov krompirja, na Nemškem 1300 funtov, na Norveškem in Švedskem 740 funtov, na Francoskem 700 funtov, v Avstriji 663 funtov. Največ pšenice potrebuje Francija; na eno osebo pride tekom enega leta 407 funtov, na Laškem 307 funtov, na Angleškem 250 funtov, na Avstrijskem 230 funtov, na Nemškem 180 funtov in na Ruskem 98 funtov. Prebivalci v severni Ameriki potrebujejo največ mesa, namreč ena oseba 147 funtov na leto. Sladkorja potrebuje ena oseba na Angleškem 80 funtov, v Avstriji 15 funtov.

(Kaj delajo Mažari s slovaškimi sirotami?) Slovaški list „Narodnie Noviny“ v 60. številki t. l. poroča, da so dné 17. majnika zjutraj peljali iz Žiline in Trenčína 24 otrok-sirot v mažarske kraje, da bi iz njih naredili Mažare. Navaja ob enem uradne listine, iz katerih je razvidno, da se tu gre za kupčevanje s človeškim mesom in kar je še žalostnejše s človeškimi dušami. Vlada jemlje otroke slovaškim starišem in jih pošilja v mažarske kraje čisto tajno in celó na stroške slovaških davkoplačevalcev! Tu se ne gre za oskrbljenje sirot, ampak za naseljevanje slovaških otrok v mažarskih krajih. Iz tega se vidi namen: slovaškemu ljudstvu izsesati kri in preliti jo v Mažare. „Tu imamo pred seboj,“ piše isti list, „zverinsko, gnusno kupčevanje s človeškimi telesi, vidimo, kako se krade najdražje, to je otroci, — naša prihodnost. Smo brez moči, da bi se mogli braniti proti temu napadu na našo čast, na naše ljudstvo, našo kri in naše duše. Ne moremo se sklicati na postavu, ker postava na Mažarskem je prah in dim; ne moremo se sklicati na človeški čut, kajti naš sovražnik ga nima; ako bi ga imel, ne ravnal bi z otroki kakor z živino. Ali mi protestujemo pred celim krščanstvom, pred vsemi národi svetá zoper tako nečuvno hudodelstvo. Drugega pota nimamo. V deželnem zboru nimamo moča, ki bi se za nas potegnil v tem oziru. Povsod smo izpostavljeni mažarskemu nasilstvu. Še enkrat ponavljamo: manipulacija s slovaškimi otroci je krvavi, gnusni, zverinski zločin zoper Boga, ljudstvo in naš slovaški národ. Protestujemo zoper tako divje nasilstvo!“ K tem besedam, mislimo, ni treba nobene opazke!

(Kako moremo dolgo živeti), je iznašel neki zdravnik v Chikagu, dr. Pearson, kateri je že 80 let star in še misli 20 let živeti. Dr. Pearson je nenavaden čudak. Imel je 14 milijonov premoženja, ali vse je razdelil v razne namene. Pred nedavnim se je odrekel visoki in častni službi zavolj tega, ker po južini ni mogel malo zadremati in s tem bi bil ravnal proti načelom, katerih se drži, da bi doživel 100 let. Po njegovem mnenju, kdor hoče dolgo živeti, ne sme 1. jesti nobenih tort in slaščic. 2. Ne sme se udati strahu in drugim dušnim razdražbam; vsaka ura žalosti krajša človeško življenje. 3. Kdor hoče dolgo živeti, mora se odreči premoženju in ga razdeliti. 4. Ako se kdo prehladi, naj sné eno čebuljo. 5. Ne pij kave in čaja — to škoduje srcu. 6. Jej sadje, ker to bolj podaljšuje življenje, kot vsa druga sredstva. — Pa še reci kdo, da dandanašnji na svetu ni več — čudakov!

(Židovsko blago.) Neki štajerski čevljar je razobesil v svoji razkladnici tako zvane „karlovarske“ čevlje, ki jih je neka služkinja nosila 8 dni in jih v tej dobi čisto raztrgala. K čevljam je pa dal listek z besedami: „Karlovarske čevlje iz delavnice g. Stiera za 11 kron, kateri so se raztrgali za 8 dni.“ Žid Stier je ljubega čevljarja tožil radi razžaljenja časti. Mojster pa je pri sodnji dokazal resnico svoje trditve s tem-le mnenjem strokovnjakov: Zvrhni del čevljev je iz konjskega usnja, spodnji in notranji del s podplatami vred iz ponarejenega usnja in papirja. Čevlji so vredni 6 kron, prav za prav nimajo nobene cene, ker čevlji, kateri se morejo nositi samo nekaj dni, niso vredni niti

dve kroni. Mojster je bil oproščen in državni pravdnik je vzel žida v svoje roke zavolj goljufije.

(Navidezen mrlič.) V Roccabornu nad Riviero (na Laškem) so položili nekega moža, o katerem so mislili, da je mrtev, v mrtvaško trugo. Ležal je v sobi popolnoma sam. Naenkrat so v sosedni sobi slišali človeški glas in v svoje veliko presenečenje so videli navidezno mrtvega sedeti v trugi in klicati na pomoč. Mož po svojem vstajenju od mrtvih ni živel dolgo; v dveh dnevih je res umrl.

(Národno zdravilo.) Francoska zdravnik Hericourt in Richet se v zadnjem času bahata, da sta iznašla novo zdravilo zoper jetiko. Kako bi se zavzela, ako bi zvedela, da se njih zdravilo že davno rabi v Bosni in Hercegovini med priprostim ljudstvom. Kakor piše „Naša Sloga“, je več žen, katere zdravijo jetične ljudi s sokom iz dobro stolčenega in razsekanega govejega mesa, politega z vodo, t. j. s tistim zdravilom, ki sta ga še le zdaj „iznašla“ zgoraj omenjena francoska zdravnik.

(Največja država) na svetu je Angleško, kajti ima 28 milijonov kvadratnih kilometrov zemlje v vseh delih sveta in 390 milijonov ljudi. Rusko ima 22 milijonov kvadr. kilometrov zemlje in 150 milijonov ljudi. Za tema je največja država Kitajsko, ki ima sicer le polovico zemlje kot Rusko, namreč 11 kvadr. kilometrov, ali zato ima 360 milijonov ljudi.

(Izseljevanje iz Avstrije.) Po statističnih podatkih je število izseljencev iz Avstrije v prvem četrt letu znašalo 23.611 oseb in sicer Slovakov 7438, Mažarov 3513, Hrvatov 2165, Nemcev 1208, Židov 3604, Rumunov 27, Rusov 697, Lahov 312, Srbov 17, Poljakov 4388, Čehov 240. Od teh je 17.823 moškega in 5788 ženskega spola.

(To in ono.) Povodom svoje 70letnice je cesar pomilostil 56 kaznjencev, in sicer 37 moških in 19 žensk. — Senatni predsednik pri upravnem sodišču je postal bivši štajerski namestnik in minister Bacquehem. — Iz Londona se poroča, da je baje umrl Stejn, predsednik bivše oranjske republike. — 900letnica krščanstva na Ogerskem se je slovesno praznovala 14. t. m. v Ostrogonu. Cesarja je pri slovesnostih zastopal nadvojvoda Friderik. Tudi ministerski predsednik Szell je prišel s štirimi ministri. 900 strelcev je naznanilo pričetek praznika, katerega se je vdeleževala na tisoče broječa množica. — Poslaniki v Pekingu, o katerih so že poročali, da so umorjeni, so konečno vendarle osvobojeni. Poveljnikom združenih evropskih čet na Kitajskem je imenovan nemški general grof Waldersee.

„Zdravje je najdražji zaklad.“ Da bi pač vsakdo vedno na to mislil! Koliko ljudi se muči največji del svojega življenja, da bi na stare dni mirno živeli! Toda največkrat se zgodi, da ko ne morejo več delati, da tudi uživati več ne morejo. Ali bi ne bilo boljše, da bi čuvali svoje zdravje, da bi si prihranili za mirne stare dni krepko, zdravo telo? Prav lahko dosežejo ta namen, ako uživajo priprosto, naravno hrano. Začno naj s tem takoj pri jutranji kavi. Najzdravilnejša kava se pripravlja takó, ako se prameša k običajni bobovi kavi polovico Kathreiner-Kneippove sladne kave. Nebrojno rodbin jo je preskusilo, da ima taka kava najizvrstnejši okus bobove kave in ob enem tudi vse zdravilne prednosti domačega sladnega pridelka. Vsakdo se ji bode v kratkem tako privadil, da ne bode mogel nikoli več pogrešati te prijetne, okusne pijače. Pazi naj se le na to, da se kupi vselej pristna Kathreiner-Kneippova sladna kava v izvirnih zavitkih.

Gospodarske stvari.

Cena in dobra pijača v poletnem času je tako zvani „stokos“. Po rusinskem listu „Bukovina“ se takó-le napravlja: Vzame se 125 do 200 gramov ovsene moke iz sveže zmlatega ovsu in se presejeja skozi gosto rešeto v kakšno posodo. V moko se nalije nekaj vode in se to dobro zmeša, da mešanica izgleda kakor mleko. K temu se dá 150 do 200 gramov dobro stolčenega sladkorja in polovico fino razrezane citrone. Na to se pa nalije 4 do 4½ litra kropa. „Stokos“ se more piti topel ali mrzel.

Kako se moremo obvarovati strele? Kakor je znano, strela udarja v visoke predmete, zato ob

času hude ure bodimo daleč od vsega, kar visoko molí nad zemljo naj je to že drevó, stolp, zid ali kaj enakega. Ne smemo stati pod kozolcem, da bi se vedrili, boljše je do niti moker biti kakor predčasno umreti. Zlasti moramo biti daleč od železne ali žične ograde, ker kov na se vleče strela in strela po njem dalje leti, tako da more še 10 ali 20 čevljev daleč človeka zasačiti. Pod milim nebom na polju je človek sam najvišji predmet, v katerega more strela udariti, zato se svetuje, da bi se človek pri hudi uri vlegel na zemljo. Ker pa strela rada išče tak kraj, kjer je spodaj voda ali vlažno, moramo paziti, da se na tak kraj ne vlečemo. Tudi moramo paziti, da bi se pod nami dežnica ne zbirala. — Ako smo v hiši, ne smemo stati ali sedeti pri peči, ker dimnik je najvišji predmet pri hiši, v katerega strela najrajši udarja. Okno more biti med hudo uro odprto ali ne smemo stati ali sedeti niti pri odprtem niti pri zaprtem oknu, posebno ako kaplje deža udarjajo v okno, ker te delajo pot strelí. — *án.*

Škodljivost alkohola. Alkohol, ki se nahaja v vseh vpijanljivih pijačah, je strup in spada k omotičnim pripomočkom, kakor morfij, kloroform itd. Zdravniki so dokazali: 1. da redno zavzivanje alkohola v malih popitkih ali pa občasna večja množina tega strupa provzročuje nevarne bolezni želodca, srca, jeter, ledvic, pljuč in drugih telesnih delov; zavzivanje alkohola ovira tudi zdravljenje ran, katara itd. 2. Dokazano je, da tudi zmerno zavzivanje alkohola v majhnih popitkih ne prinaša nobene koristi, ampak človeško življenje okrajšava. 3. Dokazano je, da se z zavzivanjem alkohola škoduje tudi potomstvu pijancev, ker ne le njih otroci in otroci otrok kažejo naklonjenost k pijančevanju, ampak tudi često dobijo razne bolezni, kakor božjast, so telesno pohabljeni, gluho, slaboumni itd. 4. Dokazano je, da je zavzivanje alkohola večkrat vzrok raznim hudodelstvom. Po opazovanju zdravstvenega svetovalca dr. A. Baera, nadzdravnika v Plötzensee pri Berlinu, zgodi se navadno 46% umorov v pijanosti. 5. Dokazano je, da bi država prištedila polovico stroškov za zidanje norišnic, ako bi odstranila zavzivanje alkohola. Znano je, da je zavzivanje alkohola vzrok mnogim nesrečam in samomorom. 6. Dokazano je, da se s proizvodnjo alkohola iz žita in krompirja ljudstvu odvzema veliki del hrane. Ch. Darwin pravi torej po vsej pravici: „Pivovarji in žganjarji odvzemajo ljudstvu kruh in ga spreminjajo v strup.“ 7. Dokazano je, da se z zavzivanjem alkoholnatih pijač vpeljava nov način gostilniškega življenja, s katerim se družinsko in versko življenje vničuje. — Iz navedenega je vidno, da je dolžnost vsakega pošteno mislečega človeka, napovedati alkoholu vojsko. Veliki državnik Gladstone je rekel: „Alkohol je zahteval in bode zahteval še več žrtve kakor vojska, kuga in lakota.“ — V celi Evropi se na leto popije 13 milijard 800 milijonov litrov piva. Pipa, skozi katero izteče v jedni minuti 10 litrov piva, bi morala to pivo točiti 2626 let; morala bi torej biti odprta že od l. 726. pred Kr., da bi moglo to morje piva odteči. Ako pomislimo, koliko se še popije vina, žganja itd., ne smemo se čuditi, da se morajo vsako leto zidati nove norišnice, bolnišnice, ječe in zavetišča za pokvarjeno mladino, da se morejo v njih nastaniti vse nesrečne žrtve alkohola. — *án.*

Tržne cene.

V Celovcu, dné 16. avgusta 1900.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	24	12	80	— konjev
rž	9	—	11	25	— pítan vol
ječmen . . .	7	37	9	21	12 vprežnih volov
oves	4	82	6	2	— juncev
turšica . . .	—	—	—	—	— 44 krav
pšeno	16	40	20	50	— telici
proso	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir . . .	1	80	3	24	— 62 prascev
deteljno seme	—	—	—	—	
ajda	10	30	12	87	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 288 K do 291 K, krave po 80 K do 240 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 60 v do 6 K — v, kisló seno po 2 K 90 v do 4 K 40 v, slama po 3 K 30 v do 3 K 80 v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dné 14. avgusta 1900. Prignali so: 48 volov, 21 krav, 1 telico, 24 ovac, 9 svinj. Prometa ni bilo skoraj nobenega.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vlozna številka; d. ob. = davčna občina.)

Celovec. Dne 3. sept. ob 10. uri, izba št. 85. Krasnikova kmetija na Golšovem, hišna št. 13, vl. št. 14, d. ob. Golšovo. Cena 5265 kron, najnižja ponudba 3516 kron.

— Dne 5. sept. ob 10. uri, izba št. 85. Tomanova kmetija hišna št. 4. v Vesici, vl. št. 13, d. ob. Vesica. Cena 7989 kron, najnižja ponudba 6280 kron.

— Dne 6. sept. ob 10. uri, izba št. 85. Habnarjeva bajta v Židovski vasi, vl. št. 30, d. ob. Marole. Cena 150 kron, najnižja ponudba 103 krone.

Vabilo.

Kmetijski shod. V nedeljo dné 26. avgusta je shod pri Reismüllerju na Farski vasi ob Prevaljah. Začetek ob 1½3. uri popoldne. Predaval bode g. Šumi. Kmetovalci, pridite v obilnem številu.

Za pogorelce v Goričah pri Žitarivasi so dalje darovali:

Preč. g. Lambert Einspieler, stolni prošt, drž. poslanec itd. 20 kron.
Č. g. Jan. Ogriz, župnik v Kapli . . . 20 „
„ J. K. Zablatnik, župnik v Št. Ilju . 6 „
„ Jan. Volančnik, župnik na Rudi . 10 „
„ Fr. Sadnikar, trgovec v Celovcu . 5 „
Prej izkazanih 25 „

Vkup 86 kron.

Loterijske številke od 18. avgusta.

Gradec 55 15 81 76 67
Dunaj 30 55 83 47 89

NAZNANILA.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národni šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovecu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je trirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dné 15. oktobra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovecu na Koroškem.

Jakob Petschounig,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4., med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo **veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja**, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarsko orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe ter je opozarjam, četudi se je roba splošno podražila, se pri meni dobiva po stari ceni.

Pisarna zavarovalnice

se nahaja

na Dunajski cesti

v Medjatovi hiši

v pritličji.

Vzajemna zavarovalnica
proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
— v Ljubljani —
je pričela svoje delovanje.